

5 Změny ve vzdělávání v mateřských školách

Pedagogové v 9 z 10 mateřských škol, které byly uzavřeny (celkově 83 % ze všech mateřských škol), vytvářeli dle vyjádření ředitelů škol pravidelně nabídku rozvojových aktivit pro děti, resp. pro jejich rodiče.

Při přerušení provozu školy jsme od prvního dne komunikovali s rodiči, ihned je informovali o všech přijatých opatřeních, využili jsme při komunikaci s rodiči a zjišťování jejich potřeb i on--line dotazník. Od prvního dne přerušení provozu školky jsme také ihned začali dětem posílat soubor vzdělávacích aktivit, který jsme odesílali každý den ráno. Tento soubor aktivit navazoval se svou nabídkou na třídní vzdělávací program konkrétní třídy. S rodiči jsme konzultovali způsob předávání vzdělávacích aktivit dětem, rodiče většinou hlasovali pro e-mailovou komunikaci. Díky každodennímu souboru vzdělávacích aktivit tak měli rodiče kompletní přehled o tom, co mohou s dítětem každý den udělat, a měli tak příležitost si i časově vše přizpůsobit dle svých možností.

I v těch mateřských školách, které dětem, resp. rodičům, pravidelnou nabídku rozvojových aktivit neposkytovaly, často nabídli alespoň soubor námětů (většinou v podobě pracovních listů) rodičům dětí předtím, než došlo k faktickému uzavření mateřské školy, nebo odkazovali na své webové stránky a případně poskytovali telefonické konzultace speciálně např. pro rodiče předškoláků, kteří o to projeví zájem.

Naše škola byla na doporučení Magistrátu města Brna uzavřena v půlce března. My se od té doby snažíme rodičům dodávat podněty pro tvoření s dětmi, pro pohybové aktivity, posíláme videa s nápady či prezentace na témata, která bychom ve školce jinak probírali. Tímto způsobem od nás rodiče dostali domů třeba hru Kufř na jarní téma v podobě prezentace, k tématu vesmír dostali tip na pohádky z planetária nebo jim paní učitelka – klavíristka poslala nahrazenou písničku na téma čarodějnice. Nezapomínáme ani na předškolní přípravu. Děti pravidelně každý týden dostávají úkoly na procvičování všech sledovaných oblastí (sluchová, zraková, např. pohyby očí zleva doprava apod.), a to jak individuální, tak hromadné. Poslední týdny jsme zavedli i úkoly tvořivé určené pro každý den (např. vymyslet pro rodiče nebo sourozence nějakou hádanku, zkusit vymyslet alespoň tři rýmy na konkrétní slova, povyprávět někomu pohádku s vědomím, že pohádka nějak začíná a končí, apod.).

Z výpovědí ředitelů vyplývá, že pouze velmi malá skupina mateřských škol svůj provoz uzavřela bez jakýchkoli informací pro rodiče, které by alespoň naznačily vhodné vzdělávací aktivity. Neposkytování pravidelné nabídky rozvojových aktivit ředitelé škol zdůvodňovali zejména personálními komplikacemi (např. v důsledku nařízené karantény pro učitele kvůli výskytu covid-19 ve škole), nízkým zájmem ze strany rodičů, technickými obtížemi při využívání digitální techniky nebo nedostatečnými digitálními kompetencemi pedagogů. Objevila se i zdůvodnění poukazující na problematičnost přenášení aktivit z mateřské školy do rodin.

Myslím si, že činnosti, které s dětmi ve školce společně děláme, se nedají přenášet s použitím žádných médií, ani vyplňováním pracovních listů. Jde o společný prožitek a zážitek, kde se společně naučíme nejvíce.

Tři čtvrtiny mateřských škol dle vyjádření jejich ředitelů pravidelně zasílaly či zveřejňovaly nabídku rozvojových aktivit pro děti. Většinou se tak dělo s týdenní periodicitou, často ale školy vytvářely aktivity i na každý den nebo zasílaly podklady vícekrát týdně.

Máme skryté facebookové stránky školy, kam pravidelně vkládáme informace o dění ve škole, fotky a videa z činností apod. Každý den, hned od uzavření školky, vkládáme informace a náměty na činnosti s dětmi. Rodiče bezprostředně reagují a vzájemně si vkládají další náměty. Byla vytvořena sekce Disk Google, kam vkládáme pracovní listy, zvláště pro předškoláky, a zde i komunikují pedagogové mezi sebou. Vkládáme odkazy na činnosti s dětmi, navazujeme na činnosti, které byly ve školce před uzavřením – jóga, tipy na čtení knih, matematické, grafické a logopedické listy apod.

Pravidelně třikrát až čtyřikrát týdně vkládáme na web mateřské školy do záložky Hry a nápady na doma aktivity, pracovní listy nebo různé náměty. Některé aplikace, které využíváme v mateřské škole během školního roku, jsou volně přístupné rodičům: Barevné kamínky, Zdravá pětka, Domácí školka. Vymysleli jsme si sami anketu, kde mohou rodiče a děti hlasovat o výzdobě školy. Funguje stránka pozdravů, kde zveřejňujeme fotografie a videa od dětí. Učitelky natočily videa a vytvořily prezentaci z mateřské školy (Den otevřených dveří netradičně). Rodiče měli možnost přijít do mateřské školy a vyzvednout dětem roušky, které jsme ušili.

Nejčastějším způsobem, kterým mateřské školy poskytovaly nabídku rozvojových aktivit, bylo umístění námětů, odkazů, pracovních listů apod. na webu školy, na sociálních sítích, případně na sdíleném disku, nebo jejich zaslání e-mailem.